

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

IMHALLEF

ONOR. VINCENT DEGAETANO LL.D.

Illum it-Tnejn, 3 ta' Settembru, 2001

Appell Nru 243/2000

Il-Pulizija

v.

Emanuel Muscat

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba mill-Pulizija Ezekuttiva kontra Emanuel Muscat talli (1) fit-18 ta' Mejju, 2000 ghall-habta ta' 11.45 a.m. f'garaxx numru 20, Triq San Pawl, Mgarr, Malta ghamel xoghol ta' *welding* minghajr licenzja tal-Kummissarju tal-Pulizija (il-prosekuzzjoni talbet sabiex minbarra l-piena moghtija skond il-ligi l-qorti tordna t-tnehhija ta' kull dizordni jew inkonvenjent li bih sar ir-reat fi zmien skond il-ligi); kif ukoll talli (2) fl-istess data, ghall-habta ta' 1.00 p.m., fl-Ghassa tal-Pulizija tal-Mosta, indahal fid-doveri ta' P.S. 934 Michael Buttigieg, persuna nkarigata skond il-ligi minn servizz pubbliku, waqt li kien jaghmel dan is-servizz jew bl-hsieb li jbezzghu jew li jinfluwixxi fuqu kontra l-ligi fl-esekuzzjoni ta' dak is-servizz;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) tas-27 ta' Ottubru, 2000, li permezz taghha dik il-qorti sabet lill-imsemmi Emanuel Muscat mhux hati skond it-tieni mputazzjoni u minnha lliberatu, izda sabitu hati skond l-ewwel imputazzjoni u lliberatu bil-kundizzjoni li ma jaghmilx reat iehor fi zmien tlett xhur mid-data ta' dik is-sentenza;

Rat it-talba ghas-sospensjoni ta' l-ezekuzzjoni tas-sentenza; rat ir-rikors ta' appell ta' l-istess Emanuel Muscat, minnu ppresentat fit-8 ta' Novembru, 2000, li permezz tieghu talab ir-riforma ta' l-imsemmija sentenza fis-sens li huwa jigi liberat ukoll mill-ewwel imputazzjoni;

Rat l-atti kollha tal-kawza; semghet il-provi u lid-difensuri tal-partijiet; ikkunsidrat:

L-ewwel qorti, fis-sentenza taghha, ikwotat, bhala artikoli tal-ligi li jikkontemplaw ir-reat (Artikolu 382, Kap. 9) l-Artikoli 194(a) u 181(1) tal-Kodici tal-Ligijiet tal-Pulizija. Issa, dwar l-ewwel artikolu,

apparti li r-referenza korretta kellha tkun għall-Artikolu 194(1)(a) (u mhux 194(a)), dana l-artikolu ma għandu x'jaqsam xejn ma' l-ewwel imputazzjoni kif migjuba fic-citazzjoni. Id-disposizzjoni tal-paragrafu (a) tas-subartikolu (1) tal-Artikolu 194 tirreferi għaz-zamma f'xi post ta' agenzija (inkluza agenzija dwar xi xorta ta' sengha, negozju jew kummerc) jew għat-tmexxija minn xi post ta' negozju ta' assigurazzjoni. L-Artikolu 181(1), invece, jipprovdi li "Hadd ma jista' jiftah jew izomm hanut għall-bejgh ta' oggetti jew ta' merkanzija, sew bl-ingrossa kemm bl-imnut, jew għall-ezercizzju fiha ta' arti jew sengha, u hadd ma jista' jezercita l-mestier ta' bejjiegh fit-toroq, minghajr licenzja mill-Kummissarju tal-Pulizija".

L-aggravju ta' l-appellant hu, bazikament, li fil-gurnata ndikata fl-imputazzjoni – u l-imputazzjoni hi limitata għal incident wiehed f'gurnata u f'hin partikolari – huwa veru li hu kien qed jagħmel xogħol ta' *welding*, izda dan kien qed jagħmlu fuq wahda mill-vetturi tal-familja tieghu, u precisament ta' huh, u bla hlas, cioe` mhux bhala forma ta' negozju. Għalhekk, jikkontendi l-appellant, dak li kien qed jagħmel ma jinkwadrawx f'dak li hu kolpit bl-Artikolu 181(1) tal-Kap. 10.

Mill-kumpless tal-provi, u speċjalment mid-deposizzjoni kemm ta' P.S. 934 Michael Buttigieg kif ukoll mid-deposizzjoni tal-istess appellant, din il-Qorti tara li hu verosimili u probabbli li fil-gurnata u fil-hin indikati fl-imputazzjoni l-appellant kien qed jagħmel xogħol fuq il-vettura ta' huh u bla hlas, u għalhekk mhux bhala forma ta' negozju, cioe` għall-fini ta' qligh. L-Artikolu 181(1) tal-Kap. 10, a differenza tal-Artikolu 130 tal-istess Kodici, jinsab taht it-taqsuma li titratta "Fuq tal-Hwienet u Traffikanti Ohra"¹, taqsuma li fiha disposizzjonijiet intizi sabiex jirregolaw xi aspetti ta' certu negozju fil-Gzejjer Maltin, speċjalment aspetti li jistghu jwasslu għal "a public nuisance" jew li jistghu johlqu "a breach of the peace". Jammonta, pero`, għall-"ezercizzju...ta' arti jew sengha" fuq skala ta' negozju dak ix-xogħol li ma jsirx bhala passatemp jew saltwarjament izda li jsir fuq bazi regolari, minkejja li l-prodott li jkun qed jigi manufatturat jew l-oggett li jkun qed jigi msewwi jkun intiz għal min ikun qed jagħmel dak ix-xogħol jew għal membri tal-familja tieghu jew għal hbieb u minghajr hlas, u dan peress li b'dan il-mod dak li jkun ikun qiegħed effettivament jissostitwixxi l-attivitá tieghu għal dik l-attivitá li ssir minn haddiehor għal finijiet ta' negozju. Biex xogħol li jsir, anke jekk ikun jirrikjedi xi hila f'xi arti jew sengha partikolari, ma jkunx kolpit bl-Artikolu 181(1) in dizamina, irid ikun xogħol li jsir (a) bhala passatemp jew saltwarjament, u għalhekk mhux fuq bazi regolari, u (b) jkun intiz esklussivament għal minn ikun qed jagħmel dak ix-xogħol, jew, jekk għal haddiehor, mhux bi qligh. S'intendi, l-Artikolu 130 jikkontempla sitwazzjoni differenti, fejn anke jekk wiehed ikun qed jahdem arti jew sengha bhala passatemp u mhux bi qligh, izda dik l-arti jew sengha tkun tali li tista' ddejjaq lill-girien jew tista' tikkaguna hruq, esplozjoni qawwija, ecc., allura hija mehtiega dejjem il-licenzja mill-Kummissarju tal-Pulizija. F'dan il-kaz l-imputazzjoni kif migjuba fic-citazzjoni ma tipotizzax ir-reat

¹ "Of Shopkeepers and Other Traders" fit-test Ingliz.

kontemplat fl-imsemmi Artikolu 130, u l-ewwel qorti anqas ma ghamlet referenza ghal dina d-disposizzjoni.

Fil-kaz in dizamina, din il-Qorti tara li ma giex sodisfacentement pruvat mill-prosekuzzjoni li x-xoghol li kien qed jaghmel l-appellant fit-18 ta' Mejju, 2000 kien parti minn xoghol li kien isir fuq bazi regolari li jikkwalifika bhala negozju, jew, anke jekk ma kienx isir fuq bazi regolari izda kien isir bhala passatemp jew saltwarjament, li kien isir bi qligh. Fic-cirkostanzi, ghalhekk, l-appell ser jigi akkolt.

Ghall-motivi premessi, tilqa' l-appell u konsegwentement tirriforma s-sentenza appellata billi thassarha u tirrevokha f'dik il-parti fejn sabet lill-appellant hati skond l-ewwel imputazzjoni u fejn illiberati bil-kundizzjoni li ma jaghmilx reat iehor fi zmien tlett xhur; u tikkonferma s-sentenza appellata fil-bqija.

(ft) Aldo Testone
Deputat Registratur